

о. Ігор Цар

Акафіст

ПОДЯКА ПРЕСВЯТІЙ ТРОЙЦІ

З нагоди 1010-ліття Хрещення рідної України

Акафіст укладений за творами св. Івана Золотоустого. На жаль, цей прекрасний твір дійшов до нас у недоопрацьованому вигляді, а тому прийшлося докласти зусиль, щоб наш побожний український народ мав змогу користати з цієї перлини мудрості. У 1986 р. я вперше, чисто випадково, натрапив на цей загублений кимось акафіст у Почаєві. Це було на горі, де Матір Божа у 1240 р. залишила відбиток Своєї святої стопи, з якої витікає цілюще джерело. З давніх часів Почаїв був твердинею українського християнства, а тому в кінці акафісту пропоную молитву-подяку української душі.

Коли людина полюбить Бога, тоді для неї є милим все, що Богові належить, що до Бога веде і що йому миле.

Митрополит Андрей Шептицький

Кондак 1

Нетлінний Царю віків, що тримаєш у десниці Своїй всі шляхи людського життя, силою Твого спасенного промислу. Дякуємо за всі Твої відомі і потайні добродійства, за земне життя і за небесні радощі Твого будучого Царства. Простягай нам і надалі Твої милості, що співаємо: Слава Тобі, Боже, на віки!

Ікос 1

Слабким, безпомічним дитям я народився на цей світ, але Твій ангел розпростер світлі крила, оберігаючи мою колиску. З тих пір любов Твоя сяє на всіх моїх шляхах, дивно ведучи мене до світла вічності. Славлю щедрі дари Твого промислу, виявлені з першого дня і донині. Дякую і взиваю зі всіма, що пізнали Тебе:

Слава Тобі, що призвав мене до життя;

Слава Тобі, що показав мені красу вселенної;

Слава Тобі, що розкрив переді мною небо й землю, як вічну книгу премудрості;

Слава Твоїй вічності серед тимчасового світу;

Слава Тобі, за тайні і явні милості Твої;

Слава Тобі, за кожне зітхання у грудях моїх;

Слава Тобі, за кожний крок мого життя;

Слава Тобі, за кожну хвилюк радости.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 2

Господи, як добре гостювати в Тебе: духмяний вітер, гори, що тягнуться до неба, як безмежні дзеркала, що відбивають золото променів і легкість хмаринок. Вся природа таємниче шепочеться, вся, повна ласки. І птахи, і звірі носять печать Твоєї любові. Благословенна мати земля з її скороплинною красою, що пробуджує тугу за вічною вітчизною, де в нетлінній красі звучить: Алілуя!

Ікос 2

Ти ввів мене у це життя, як у чарівний рай. Ми побачили небо, як глибоку синю чашу, в блакиті якої дзвенять птахи, ми почули утихомирений шум лісу і солодкозвучну музику води, ми їли духмяні і солодкі плоди та запашний мед. Добре у Тебе на землі, радісно у Тебе в гостях, а тому співаємо:

Слава Тобі, за свято життя;

Слава Тобі, за чарівний спів пташок;

Слава Тобі, за пахощі конвалій і троянд;

Слава Тобі, за солодку різноманітність ягід і плодів;

Слава Тобі, за прохолодну свіжість води;

Слава Тобі, за алмазне сяйво ранкової роси;

Слава Тобі, за усмішку світлого пробудження;

Слава Тобі, за земне життя, що є провісником небесного.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 3

Силою Духа Святого дихає кожна квітка, тихе віяння аромату, ніжність забарвлення, краса Великого в малім. Хвала і честь Животворящому Богу, що простилає луги, як квітучий килим, що вінчає поля золотом колосся і блакиттю волошок, а душі – радістю споглядання. Веселіться і співайте Йому: Алилуя!

Ікос 3

Який Ти прекрасний у торжестві весни, коли воскресає все творіння і на тисячі ладів радісно взиває до Тебе: Ти – джерело життя. Ти – переможець смерті! При світлі місяця, коли щебече соловейко, стоять долини і ліси у своїх білосніжних підвінечних вбраннях. Вся земля – невіста Твоя, вона чекає Нетлінного Нареченого. Якщо траву Ти так зодягаєш, то як же ж нас преобразиш у майбутньому віці воскресіння, як просвітяться наші тіла, як засяють душі! Тож з радістю співаємо:

Слава Тобі, що вивів з темноти землі різноманітність забарвлення, смаку і аромату;

Слава Тобі, за привітність і ласку всієї природи;

Слава Тобі, що оточуєш нас тисячами Твоїх сотворінь;

Слава Тобі, за глибину Твого розуму, зазначеного у всьому світі;

Слава Тобі, за ласку віри у наших серцях;

Слава Тобі, я благоговійно цілую сліди незримої Твоєї стопи;

Слава Тобі, що засвітив переді мною яскраве світло життя вічного;

Слава Тобі, за надію безсмертної ідеальної краси.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 4

Як Ти насолоджуєш тих, хто думає про Тебе, яке животворне святе Слово Твоє! М'якша елею і солодша

соту розмова з Тобою. Окрилює і живить молитва до Тебе. Яким тоді трепетом наповнюється серце і якою тоді величною та розумною стає природа і все життя! Де немає Тебе – там порожнеча. Де Ти – там багатство душі, там живим потоком ллється пісня: Алилуя!

Ікос 4

При заході сонця, коли зацарює спокій вічного сну і в тишині згасає день, я бачу Твої хорони в образі сяючих палат і захмарених тіней зорі. Вогонь і пурпур, золото і блакить пророче говорять про невимовну красу Твоїх поселень, урочисто взивають: ходімо до Отця, співаючи:

Слава тобі у тихому вечірньому часі;

Слава Тобі, що посилаєш світу великий спочинок;

Слава Тобі, за миле сюрчання комах;

Слава Тобі, за прощальний промінь на заході сонця;

Слава Тобі, за відпочинок благодатного сну;

Слава Тобі, за Твою благість у темряві, коли далеко увесь світ;

Слава Тобі, за розчулені молитви душі зворушеної;

Слава Тобі, за обіцяне пробудження до радості вічного невечірнього дня.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 5

Не страшні життєві бурі тому, у кого в серці сяє світильник Твого вогню. Навколо негода і тьма, жах і

завивання вітру, а в душі у нього тишина і світло. Там – Христос! І серце співає: Аلیلуя!

Ікос 5

Я бачу Твоє небо, що сяє зірками. О, який Ти багатий, скільки світла у Тебе! Промінням далеких світил дивиться на мене вічність. Я такий малий і нікчемний, але зі мною Господь. Його любляча десниця всюди хоронить мене, бо співаю:

Слава Тобі, за невпинні турботи про мене;

Слава Тобі, за промисленні зустрічі з людьми;

Слава Тобі, за любов рідних, за відданість друзів;

Слава Тобі, за смиренність тварин, що служать мені;

Слава Тобі, за світлі хвилини мого життя;

Слава Тобі, за ясні радощі серця;

Слава Тобі, за щастя жити, рухатися і споглядати.

Слава Тобі, за дар любові до всього, що Ти сотворив.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 6

Який Ти величний і близький у сильному пориві грози, як видно Твою могутню руку у вигинах сліпучих блискавок! Дивна велич Твоя! Голос Господній над полями і в шелесті лісів, голос Господній в народженні громів і дощів, голос Господній над багатьма водами і в гуркоті вогнедихаючих гір. Ти струшуєш землю, як одяг Ти здимаєш до неба хвилі морські. Дякуємо Тобі,

що упокорюєш людську гординю і вириваєш покаянний крик: Алилугя!

Ікос 6

Як блискавка освітить бенкетні зали і після неї вбогими видаються вогні світильників, так Ти знеацька блиснув у душі моїй під час найсильніших радощів життя. І якими безбарвними, темними і примарними виглядали вони після Твого блискавичного світла. Душа рвалась за Тобою, співаючи:

Слава Тобі, краю і границе найвищої людської мрії;

Слава Тобі, за нашу невтолиму спрагу богоспілкування;

Слава Тобі, що вдихнув у нас незадоволення земним;

Слава Тобі, що зодягнув нас витонченим промінням Твоїм;

Слава Тобі, що владу духів тьми розтрощив;

Слава Тобі, що прирік на знищення всяке зло;

Слава Тобі, за об'явлення чудесні Твої;

Слава Тобі, за щастя відчувати Тебе і жити з Тобою.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 7

В дивному поєднанні звуків чується Твій поклик. Ти відкриваєш нам переддвер'я грядущого раю і мелодійність співу в гармонійних тонах, у висоті

музичних барв, у блиску художнього мистецтва. Все істинно прекрасне могутнім покликом підносить душу до Тебе і примушує захоплено співати: Алилуя!

Ікос 7

Натхненням Святого Духа Ти озорюєш думки художників, поетів і геніїв науки. Надсвідомою силою вони пророче осягають Твої закони, розкриваючи нам безодню творчої премудрості Твоєї. Їхні діла мимоволі говорять про Тебе: о, який Ти величний у своїх творіннях; о, який Ти величний в людині, що співає:

Слава Тобі, що показав незбагненну силу в законах вселенної;

Слава Тобі, що вся природа повна законів Твого буття;

Слава Тобі, за щедрі таланти для людей;

Слава Тобі, за все, що відкрив нам з ласки Твоєї;

Слава Тобі, за те, що скрив у мудрості Твоїй;

Слава Тобі, за геніальність людського розуму;

Слава Тобі, за животворну силу праці;

Слава Тобі, за вогняні язики натхнення.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 8

Як близько Ти під час хвороби! – Ти сам відвідуєш недужих і схиляєшся біля страждального ложа. Серце розмовляє з Тобою. Ти спокоєм осінюєш душу в часі важких скорбот і страждань; Ти посилаєш неждану допомогу і потішаєш. Ти – Любов, що випробовує і спасає. Тобі співаємо пісню: Алилуя!

Ікос 8

Коли я у дитинстві вперше свідомо призвав Тебе, Ти сповнив мою молитву, і душу осинив благоговійний спокій. Тоді я зрозумів, що Ти благий і блаженні ті, що прибігають до Тебе. Я почав взивати до Тебе знову і знову, і нині взиваю:

Слава Тобі, що сповняєш на добро мої бажання;

Слава Тобі, що раніше прохання посилаєш достаток добра;

Слава Тобі, що чуваєш наді мною день і ніч;

Слава Тобі, що лікуєш сум і втрати цілющим пливом часу;

Слава Тобі, що з Тобою нема безнадійних втрат;

Слава Тобі, що даруєш усім вічне життя;

Слава Тобі, що наділив безсмертям все добре й високе;

Слава Тобі, що обіцяв жадану зустріч з померлими.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 9

Чому вся природа таємниче посміхається у дні Твоїх свят? Чому тоді на серці розливається дивна легкість, ні з чим земним незрівнянна, і саме повітря вівтаря храму стає світоносним? Це віяння благодаті Твоєї, це відблиск таворського світла; тоді небо і земля хвалебно співають: Алилуя!

Ікос 9

Коли Ти надихав мене служити ближнім, а душу озаряв смиренням, тоді один з безчисленних променів Твоїх падав на моє серце, і воно ставало світоносним, як залізо у вогні. Я бачив Твій таємничий, невловимий лик і співав:

Слава Тобі, що преобразив наше життя ділами добра;

Слава Тобі, що вказав нам шлях до пізнання істини;

Слава Тобі, що закарбував невимовну насолоду у кожній Твоїй заповіді;

Слава Тобі, що перебуваєш там, де процвітає милосердя;

Слава Тобі, що посилаєш невдачі і скорботи, аби ми були чутливими до страждань інших;

Слава Тобі, що заклав велику нагороду в самоцінності добра;

Слава Тобі, що приймаєш високі пориви душі нашої;

Слава Тобі, що возніс любов понад усе земне й небесне.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 10

Розбите в прах не можна відновити, але Ти відновлюєш тих, у кого зотліла совість. Ти повертаєш колишню красу душам, що безнадійно втратили її. З

Тобою немає нездійсненого. Ти весь – Любов. Ти – Творець і Відновлювач. Тебе хвалимо піснею: Алилуя!

Ікос 10

Боже мій, що відаєш падіння гордого ангела денниці. Спаси мене силою благодаті Твоєї, не дай мені відпасти від Тебе, не дай завагатися у Тобі. Нагостри мій слух, щоб у всі хвилини життя мого я чув Твій таємничий голос і до Тебе, всюдисущого, взивав:

Слава Тобі, за промислений збіг обставин;

Слава Тобі, за передчуття благодатні;

Слава Тобі, за накази голосу таємного;

Слава Тобі, за об'явлення у сні і наяву;

Слава Тобі, що руйнуєш наші безкорисні задуми;

Слава Тобі, що через недугу повертаєш здоров'я душі;

Слава Тобі, що стражданням протвередуєш нас від запалу страстей;

Слава Тобі, що спасаєш нас, упокорюючи гординю серця.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 11

Через крижану низку віків відчуваю тепло Твого божественного дихання, чую, що струмоче кров. Ти вже близько і частина часу розвіялась. Я бачу Твій Хрест – він заради мене. Мій дух, як прах перед Хрестом. Тут торжество любові і спасення, тут не змовкає на віки хвала: Алилуя!

Ікос 11

Блаженний, хто скуштує вечерю у царстві Твоїм, але Ти вже на землі прилучив мене до цього блаженства. Скільки разів Ти простягав мені божественною десницею тіло і кров Твою, і я, многогрішний, приймав цю святиню і відчував Твою любов, невимовну, надприродну, співаючи:

Слава Тобі, за незбагненну живильну силу благодаті;

Слава Тобі, що воздвиг Церкву Свою, як тиху пристань для змученого світу;

Слава Тобі, що віродив нас животворними водами хрещення;

Слава Тобі, що повертаєш через покаєння чистоту непорочних лілій;

Слава Тобі, невичерпна безодне прощення;

Слава Тобі, за безцінну чашу життя;

Слава Тобі, за хліб вічної радості;

Слава Тобі, що возвів нас на небо.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 12

Я бачив багато разів відображення Твоєї слави на лицах померлих. Якою неземною красою і радістю світилися вони, які легкі, нематеріальні були їхні риси. Це було торжество досягнутого щастя і спокою. Мовчанням вони взивали до Тебе. В часі скону мого просвіти мене і мою душу, що взиває: Аلیلуя!

Ікос 12

Що моя хвала перед Тобою! Я не чув співу херувимів – це наділ високих душ, але я знаю, як хвалить Тебе природа. Я споглядав узимку, як у місячному мовчанні вся земля тихо молилась до Тебе, оповита білою ризою, сяючи алмазами снігу. Я бачив, як раділо за Тебе сонце, що сходить, і хори птахів гриміли славу. Я чув, як таємниче про Тебе шумить ліс, співають вітри, дзюрчать води, як проповідують про Тебе хори світил своїм ставним рухом у безмежному просторі. Що моя хвала? Природа покірна Тобі, а я – ні. Поки живу, я бачу Твою любов, хочу дякувати, молитися і взивати:

Слава Тобі, що показав нам світло;

Слава Тобі, що полюбив нас глибокою, безмірною, божественною любов'ю;

Слава Тобі, що вложив у душу вічну тугу за небом;

Слава Тобі, що осінив нас світлом, сонмами ангелів і святих;

Слава Тобі, Всесвятий Отче, що заповів нам царство Твоє;

Слава Тобі, Відкупителю Сину, що відродив нас кров'ю Твою;

Слава Тобі, Духу Святий, животворне сонце будучого віку;

Слава Тобі, за все, о Тройце божественна, всеблага.

Слава Тобі, Боже, на віки!

Кондак 13

О, всеблага і животворна Тройце! Прийми подяку за всі Твої милості і зроби нас достойними Твоїх благодіянь, щоб, примноживши ввірені нам таланти, ми ввійшли у вічну радість Господа свого з переможною хвалою: Алилуя!

Молитва-подяка української душі

Всещедрий і ласкавий Боже! Зі сльозами на очах я припадаю на коліна перед Твою величчю і не в силі виразити словами того стану моєї душі, коли серце наповняється любов'ю до Тебе. Яке щастя, який дар з неба – народитися українцем! О, Боже мій! Ти непереможний у своєму милосерддю, Ти неперевершений у своїй премудрості; щедрість Твоя не має меж і в усьому видно діло рук Твоїх. Могутній Дніпро і зелені Карпати, блакитне небо і золотисті ниви – земля наче казка; мова чарівна і пісні солов'їні, а вишивки які! Люди добрі й щирі, працьовиті і розумні та перш за все, побожні.

Понад тисячу літ минуло, як світло Христової євангелії засяяло на нашій землі і ми стали дітьми святої вселенської церкви. За Твоїм, Господи, провидінням Україна двигає важкий хрест на Голгофу. Морем крові і горами невинних жертв засвідчили українці свою вірність до Тебе, правдивого Бога, бо тільки Ти, Господи, – правда, шлях і життя вічне! Куди нам без Тебе?

Упродовж віків темні сили зла намагалися стерти Україну з лиця землі через те, що ми стали твердинею

християнства. Рідко який народ у світі пережив стільки страждань, скільки випало на долю України. Але ми відважно боролись за святу віру і з любов'ю вмирили за правду; приносили Тобі, Господи, в жертву щонайдорожче – наше життя і клали його на вівтар свободи. Нас катували окупанти за любов до колосочків, а ми відплачували їм хлібом; нас винищували за доброту, а ми давали їм воду; нас вивозили з рідної родючої землі у дикі простори на край світу, а ми молилися за них. Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє царство небесне!

Дякуємо Тобі, Господи, за те, що наш український народ ніколи не був окупантом і нікого в ярмі не тримав, бо що людині з того, коли увесь світ здобуде, а душу свою занастить. Хоч і тернистий шлях випав на долю України, але втім наше щастя, бо через вузькі ворота входять до царства небесного. Ми живі сьогодні, розумійте народи, і ще не вмерла Україна, бо з нами всемогутній Бог, який запевнив нас: Я з вами по всі дні, аж до кінця віку! Амінь.